

STORTINGET

Innst. 209 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Dokument 8:102 S (2025–2026)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Julie E. Stuestøl, Marius Langballe Dalin, Une Bastholm, Frøya Skjold Sjursæther, Ingrid Liland, Anne Lise Gjerstad Fredlund, Marian Hussein og Mirell Høyer-Berntsen om en tilbakekallspraksis som verdsetter inkludering

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen instruere utlendingsforvaltningen om å heve terskelen for å igangsette tilbakekallssaker, for å sikre at det ikke åpnes saker om tilbakekall der det uansett ikke er forholdsmessig å tilbakekalle statsborgerskap.
2. Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet ikke åpner sak om tilbakekall etter utlendingsloven eller statsborgerloven når utgangspunktet er uriktige eller ufullstendige opplysninger som ble gitt av personen selv eller personens foreldre / voksne omsorgspersoner, dersom utlendingen var barn første gang de uriktige opplysningene ble gitt.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet stiller alle saker i bero frem til ny instruks i tråd med lovgivers intensjon med endringen av statsborgerloven § 26 er på plass.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en foreldelsesfrist på ti år for tilbakekall av oppholdstillatelse og statsborgerskap.

5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en forholdsmessighetsvurdering i saker om tilbakekall av oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 63.
6. Stortinget ber regjeringen utarbeide en momentliste for hva som skal vurderes ved tilbakekall av oppholdstillatelse og statsborgerskap, hvor lovpålagte forhold, som barnets beste og rett til familieliv, samt øvrige forhold, som integreringsnivå og mulighet til arbeid og tilknytning i nytt land, skal tillegges vekt.
7. Stortinget ber regjeringen sørge for at personer i alle saker om tilbakekall har krav på personlig oppmøte.
8. Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen kjent som Lex Amelie, som åpner for at personer som er utvist og har innreiseforbud, kan få arbeidstillatelse i Norge.
9. Stortinget ber regjeringen instruere UDI om å tilby alle som har fått vedtak om tilbakekall av statsborgerskap etter 1. januar 2020, en ny gjennomgang av saken, for å sikre at vedtakene er i tråd med statsborgerloven.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng har i brev av 19. februar 2026 uttalt seg til forslaget. Det opplyses i brevet at seks av forslagene også omhandler tilbakekall av oppholdstillatelser etter utlendingsregelverket, som ligger under justis- og beredskapsmi-

nisterens ansvarsområde. Justis og beredskapsministerens vurderinger knyttet til tilbakekall av oppholdstillatelser er derfor innarbeidet i vurderingen fra statsråd Kjersti Stenseng. Brevet følger som vedlegg til innstillingen. Komiteen har invitert til og har mottatt 15 skriftlige høringsinnspill i saken.

De skriftlige innspillene er sammen med sakens dokumenter tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Konstanse Marie Alvær, Kjell-Arve Aspaas, Sigurd Kvammen Rafaelsen og Solveig Vestenfor, fra Fremskrittspartiet, Bjørn Larsen, Rune Midtun, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Høyre, Mudassar Kapur og Tage Pettersen, fra Sosialistisk Venstreparti, Anne Lise Gjerstad Fredlund, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune, fra Rødt, lederen Hanne Beate Stenvaag og fra Miljøpartiet De Grønne, Marius Langballe Dalin, viser til representantforslag Dokument 8:102 S (2025–2026) om en tilbakekallspraksis som verdsetter inkludering.

Komiteen viser til at det av representantforslaget uttrykkes at det er et behov om en mer forholdsmessig og inkluderende praksis for tilbakekall av statsborgerskap og oppholdstillatelser.

Komiteen viser til Stortingets behandling av Prop. 141 L (2018–2019) og Innst. 62 L (2019–2020) om endringer i statsborgerloven, hvor det blant annet ble gjort endringer i statsborgerloven §§ 26 og 27.

Komiteen merker seg at statsråden vurderer at problemstillingene som forslagsstillerne reiser, i stor grad er ivaretatt innenfor eksisterende lovverk og de instruksene som departementet har utarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er opptatt av en rettferdig asylpolitikk som ivaretar asylinstituttet, dets grunnleggende prinsipper og folks tillit til dette. Det innebærer at man også må ha strenge reaksjonsformer ved bevisst misbruk av asylinstituttet. Disse medlemmer mener det er riktig at Norge har tilbakekall av oppholdstillatelse og/eller statsborgerskap som en reaksjonsform ved misbruk av asylinstituttet. Dette fordrer at vilkårene for tilbakekall er oppfylt.

Disse medlemmer viser til at statsborgerloven § 26 gir klare rammer. Tilbakekall kan ikke skje dersom det etter en konkret vurdering av forholdets alvor, personens tilknytning til Norge og øvrige relevante momenter vil være uforholdsmessig for personen selv eller dennes nærmeste familie. I saker som berører barn, skal

barnets beste være et grunnleggende hensyn. Loven etablerer ingen unntak fra plikten til forholdsmessighetsvurdering, heller ikke der det er lagt frem uriktige identitetsopplysninger. Dette er en ufravikelig del av vurderingen i alle tilbakekallsaker.

Disse medlemmer viser til at Stortinget i 2019 vedtok endringer i regelverket for tilbakekall av statsborgerskap. Med det nye regelverket ble det blant annet lovfestet at tilbakekall ikke kan skje dersom det vil være et uforholdsmessig inngrep, og at statsborgerskap som en person har fått eller søkt om som barn, som hovedregel ikke kan tilbakekalles på grunn av uriktige eller ufullstendige opplysninger gitt av foreldre eller besteforeldre.

Disse medlemmer forventer at utlendingsmyndighetenes praksis er i tråd med lovgivers intensjoner. Disse medlemmer viser for øvrig til statsrådets svarbrev.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke representantforslaget. Disse medlemmer mener at det å oppgi juks og feilaktige opplysninger i en asyl- eller statsborgerskapsprosess er alvorlig, fordi det kan føre til at vedkommende ikke i realiteten oppfyller vilkårene, og dermed medfører at vedkommende får en fordel av å jukse. Dette går hardt utover både det norske samfunnet og asylsystemet, men også andre som har et reelt beskyttelsesbehov, eller som på lovlig vis ønsker et statsborgerskap. Disse medlemmer mener at lang botid eller andre forhold aldri skal være grunnlag for at tilbakekall ikke skal vurderes, da det ikke skal lønne seg å lyve eller jukse i asyl- og statsborgerskapsaker.

Disse medlemmer mener at asylinstituttet er avhengig av et klart regelverk som bidrar til forutsigbarhet og stabilitet, både for den som søker beskyttelse, og for samfunnet for øvrig. Det å være tydelig på at løgn alltid vil få konsekvenser, er viktig, fordi det bidrar til å forhindre forekomst av asyljuks og bidrar til at de som ikke har et reelt beskyttelsesbehov, ikke kommer til Norge. Disse medlemmer mener at dette også vil gi en positiv effekt overfor de som kommer hit, og som har et reelt beskyttelsesbehov, ved at ressursene tiltenkt integreringsformål kommer disse personene til gode, og ikke utlendinger som ikke har et ønske eller behov for å integrere seg i det norske samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Prop. 141 L (2018–2019) som ble lagt frem av regjeringen Solberg. Der ble det blant annet foreslått at barns statsborgerskap som hovedregel ikke skal kunne tilbakekalles på grunn av feil begått av foreldre eller besteforeldre. Det ble også foreslått å lovfeste at norsk statsborgerskap ikke skal tilbakekalles dersom det i betraktning av forholdets alvor og statsborgerens tilknyt-

ning til riket vil være et uforholdsmessig inngrep overfor vedkommende selv eller de nærmeste familie-medlemmene.

Disse medlemmer viser videre til Innst. 62 L (2019–2020) der et enstemmig storting sluttet seg til innstillingens stor bokstav A. § 26 tredje og fjerde ledd som lyder:

«Statsborgerskap som er ervervet av en person som var under 18 år på tidspunktet for erverv eller søknad, og som er bygget på uriktige eller ufullstendige opplysninger gitt av foreldre eller besteforeldre mot bedre vitende, kan som hovedregel ikke tilbakekalles. Statsborgerskapet kan likevel tilbakekalles dersom den saken gjelder, etter en konkret vurdering ikke har sterk tilknytning til riket. Barn under 18 år kan ikke tape norsk statsborgerskap etter denne paragrafen dersom barnet dermed blir statsløst og ikke på en enkel måte kan bli statsborger av et annet land.

Statsborgerskap kan ikke tilbakekalles etter paragrafen her dersom det i betraktning av forholdets alvor og statsborgerens tilknytning til riket vil være et uforholdsmessig inngrep overfor vedkommende selv eller de nærmeste familiemedlemmene. I saker som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.»

Disse medlemmer viser til rapporten «Tilbakekall av statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger mv. – endringer i statsborgerloven §§ 26 og 27» fra Oslo Economics (fra juni 2025), som uttrykker seg kritisk til at Utlendingsdirektoratet (UDI) gjennom sine formuleringer knyttet til vedtak og retningslinjer hever terskelen for at tilbakekall blir uforholdsmessig. Å heve terskelen i denne sammenheng må bety at det skal mere til for at forvaltningen vurderer det som for strengt å ta fra en person statsborgerskapet.

Det skal være vanskelig å få statsborgerskap, men det skal også mye til for å ta fra noen de rettigheter som følger et statsborgerskap. Det er vanskelig å se at Stortingets intensjon med forholdsmessighetsvurderinger var at forvaltningen skulle behandle folk strengere. Det var å sikre helhetlige, gode og individuelle vurderinger og vektlegge personens tilknytning til Norge på den ene siden og forholdets alvor på den andre siden.

Disse medlemmer viser til den nevnte rapportens side 57–58 som drøfter terskelen:

«Når UDI skriver at uriktige opplysninger som har hatt vesentlig betydning for innvilgelse av statsborgerskap, i de fleste tilfeller vil anses for å være grovt uriktige, hever de terskelen for at tilbakekall blir uforholdsmessig. Måten UDI formulerer denne delen av vedtakene på, kan gi leseren inntrykk av at dette er hentet fra forarbeidene. Det er imidlertid ikke slik dette er formulert i lovproposisjonen».

«Vår vurdering er at UDIs praktisering av momentet om betydningen av vesentligheten av de uriktige opplysningene, og antakelsen om at opplysningene i de aller fleste tilfeller er grovt uriktige, ikke er i samsvar

med lovgivers vilje. Vi kan heller ikke se at UDIs retningslinjer er i tråd med lovgivers vilje på dette punktet».

Disse medlemmer viser videre til spørsmål stilt av stortingsrepresentanten Tage Pettersen 5. januar 2026:

«Når vil statsråden konkludere og gi instruks til UDI for å sikre at det blir ryddet opp i de kritiske funnene i rapporten fra Oslo Economics Tilbakekall av statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger mv. – endringer i statsborgerloven §§ 26 og 27?»

Svaret fra arbeids- og inkluderingsministeren ble mottatt 12. januar 2026 og lød:

«Jeg har nå sørget for at instruks til UDI om tolkningen av statsborgerloven § 26 er revidert.»

Disse medlemmer viser til at UDIs instruks er revidert så sent som i januar i år, og videre til statsrådets svarbrev til komiteen og ser med det ingen behov for å støtte de fremlagte forslagene i representantforslaget. Samtidig vil disse medlemmer påpeke at det er viktig å følge opp at lovgivers intensjoner fra behandlingen av Prop. 141 L (2018–2019) blir fulgt opp.

Heving av terskelen for å igangsette tilbakekallssaker

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til lov om norsk statsborgerskap § 26 andre ledd som hjemler forvaltningens adgang til å vedta at et statsborgerskap kan tilbakekalles der søkeren mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket. Disse medlemmer viser til at statsborgerskap er en rettighet som står i en særstilling i samfunnet. Det gir grunnleggende rettigheter, tilhørighet og tilknytning til staten og verdiene i Norge.

Disse medlemmer viser til at tilbakekallsbestemmelsene er kan-bestemmelser, ikke skal-bestemmelser. Det betyr at forvaltningen er tildelt et forvaltningsskjønn i avgjørelsen av om de skal gjøre vedtak om tilbakekall. Det fremgår av Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til UDI at tilbakekallssaker er prioritert, og at UDI skal omfordele ressurser til porteføljen internt om nødvendig. Dette begrunnes med legitimiteten til asylsystemet.

Ifølge UDIs årsrapport for 2024 var det en saksbehandlingstid på 235 dager i saker om tilbakekall og flere hundre saker i restanse. Utlendingsforvaltningen bruker altså store ressurser på tilbakekallssaker. Rapporten viser at forvaltningen også bruker tid på tilbakekallssaker som ikke knytter seg til grovt uriktige opplysninger om identitet.

Statsråden viser i sin vurdering av representantforslaget til at det ikke er opprettet saker om tilbakekall dersom det er åpenbart at saken ikke vil føre frem. Disse medlemmer stiller spørsmål ved denne konklusjonen ettersom UDIs årsrapport for 2024 bekrefter at under halvparten av sakene som ble behandlet, endte med vedtak om tilbakekall. Sakene som ikke førte frem, er med andre ord åpnet på et for tynt grunnlag. Slike saker binder opp store ressurser i utlendingsforvaltningen.

Disse medlemmer viser til at Oslo Economics i 2025 gjennomgikk tilbakekallspraksisen knyttet til statsborgerskap på oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Rapporten peker på at det har vært en økning i henleggelse der det ikke er tilstrekkelig grunnlag for tilbakekall. Det igangsettes altså mange saker, med den belastningen og usikkerheten det medfører for de involverte, som viser seg å ikke gi grunnlag for tilbakekall. Få tilbakekallssaker ender med utreiseplikt.

Disse medlemmer viser til at Norsk organisasjon for flyktninger og asylsøkere (NOAS) i en gjennomgang fra 2023 fant at om lag halvparten av personene som får tilbakekalt oppholdstillatelse eller statsborgerskap, får en ny oppholdstillatelse i Norge fordi de fyller vilkårene for det, blant annet som følge av at en utreiseplikt ikke er forenlig med det reelle beskyttelsesbehovet. Det innebærer at de mister statsborgerskapet, men får bli i Norge, med færre rettigheter.

Disse medlemmer vil understreke at mange ubehandlede saker og lang total saksbehandlingstid er en av hovedutfordringene for UDI i 2026, sammen med at manglende avdekking av uriktige eller tilbakeholdte opplysninger tidlig i prosessen øker faren for misbruk av systemet. Skal asylsystemet fungere godt, må ressursene benyttes der de trengs mest. Lange køer og saksbehandlingstid får stor betydning for både enkeltmennesker, integreringen og kvaliteten på behandlingen. Disse medlemmer mener det er et klart potensial for bedre ressursbruk i utlendingsforvaltningen.

Gjennom tydeligere prioritering ved igangsettelse av saker kan det flyttes ressurser fra tilbakekallsporteføljen til andre områder på en måte som kan forbedre asylprosessen og sikre opplysninger og grundige vurderinger i forkant av at opphold innvilges. En tydeligere prioritering vekk fra dagens praksis med tilbakekall kan bidra til at UDI får flere ressurser til å få ned ventetidene i asylmottak og til å behandle søknader om asyl, opphold og familiegjenforening grundig og raskt.

Eventuelle allmennpreventive effekter av at asylsystemet reagerer på uriktige opplysninger, vil sannsynligvis være sterkere dersom det reageres med en gang, fremfor at det gjøres etter 10, 15 eller 20 år.

Disse medlemmer mener at det er grunn til å tro at en praksis der godt integrerte mennesker kastes ut fordi myndighetene mener at det foreligger feil i den in-

formasjonen som ble oppgitt da de først kom til Norge, mens nyankomne venter i lang tid på å få avklart sin asylsøknad, strider mer mot den allmenne rettsfølelsen enn dersom UDI lar gamle saker ligge.

Disse medlemmer mener at det finnes mange tegn på at forvaltningen har etablert en for lav terskel for å opprette og vedta tilbakekall av statsborgerskap. Det er bekymringsverdig at forvaltningen bruker så mange ressurser på saker som ikke knytter seg til de groveste formene for brudd på statsborgerloven § 26 andre ledd, og særlig at forvaltningen oppretter saker på et for tynt lovmessig grunnlag.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen instruere utlendingsforvaltningen om å heve terskelen for å igangsette tilbakekallssaker, for å sikre at det ikke åpnes saker om tilbakekall der det uansett ikke er forholdsmessig å tilbakekalle statsborgerskap.»

Stanse behandling av saker om tilbakekall av statsborgerskap

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at Stortinget 3. desember 2019 vedtok endringer i statsborgerloven, jf. Prop. 141 L (2018–2019) og Innst. 62 L (2019–2020). Endringene trådte i kraft 1. januar 2020. Blant annet ble det lovfestet at det skal foretas en forholdsmessighetsvurdering ved tilbakekall av statsborgerskap etter statsborgerloven § 26 fjerde ledd, som sier at statsborgerskap ikke kan tilbakekalles dersom det i betraktning av forholdets alvor og statsborgerens tilknytning til riket vil være et uforholdsmessig inngrep overfor vedkommende selv eller de nærmeste familiemedlemmene.

Disse medlemmer mener grundige forholdsmessighetsvurderinger i tilbakekallssaker er avgjørende fordi et vedtak om tilbakekall får store konsekvenser. Vedtak i saker om oppholdstillatelse eller statsborgerskap er inngripende og alvorlige vedtak og bør beholdes de mest alvorlige tilfellene av misbruk, der personen aktivt benytter ulike identiteter for eksempel til å begå alvorlig kriminalitet eller fortsetter å leve et dobbeltliv på ulike identiteter.

Disse medlemmer viser til Rapporten «Tilbakekall av statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger mv. – endringer i statsborgerloven §§ 26 og 27», utgitt juni 2025, som Oslo Economics gjennomførte på oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (Rapport nr. OE-rapport 2025–27). Rapporten peker på flere mangler med forvaltningens tilbakekallspraksis.

Disse medlemmer viser innledningsvis til rapportens påpekning av forvaltningens manglende forstå-

else av «vesentlig betydning». Statsborgerloven setter som vilkår for tilbakekall at de uriktige opplysningene, eller fortielsen av forhold, har vært av vesentlig betydning for innvilgelsen av statsborgerskapet jf. statsborgerloven § 26 andre ledd. I en rekke saker hvor vedtak om tilbakekall har skjedd, er det ikke snakk om alvorlig misbruk, men en feil som ligger mange år tilbake i tid. Ofte handler det om at det ved ankomst til Norge bevisst eller ubevisst ble oppgitt feil alder. Noen ganger av personen selv, men i mange tilfeller av foreldre eller ansvarspersoner.

Når en får presentert den lengre historien og konteksten i den enkelte sak, er det ofte lett å forstå hvordan misforståelser eller manglende kjennskap og tillit til det norske systemet kan gjøre at det gis feil opplysninger. Frykt for inkriminering av egen familie og manglende tillit til asylsystemet fører til at mange er redde for å rette opp i dette senere.

Disse medlemmer viser til at Oslo Economics finner at UDI i saker der en person har benyttet flere identiteter, ikke alltid tar stilling til om det er sannsynlighetsovervekt for at en av identitetene er korrekt. Rapporten konkluderer derfor med at UDIs håndtering av vesentlighetskravet ikke er i tråd med lovgivers intensjon.

Når de uriktige opplysningene vurderes som vesentlige, vektet dette så tungt at det ikke blir gjort en forholdsmessighetsvurdering, og på en slik måte at lang botid og tilknytning til Norge eller at personen var barn da de uriktige opplysningene ble gitt, ikke tillegges vekt.

Disse medlemmer viser til behandlingen av Dokument 8:254 S (2024–2025), jf. Innst. 416 S (2024–2025), der kommunal- og forvaltningskomiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, på grunnlag av rapporten fra Oslo Economics, sa at det var behov for å vurdere tiltak som følger av funnene og anbefalingene i rapporten. Siden den gang har forvaltningens praksis i tilbakekallssaker likevel vedvart.

Disse medlemmer viser til at departementet først den 12. januar 2026 leverte en oppdatert instruks (AI-1/2026), «Revidert instruks om tolkning av statsborgerloven § 26 – tilbakekall av statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger», til UDI. I instruksens presiserer departementet:

«I tilfeller der en person bevisst og aktivt har benyttet seg av mer enn én identitet, for eksempel til å oppnå oppholdstillatelse i en annen identitet i Norge eller i utlandet, [...] skal det i utgangspunktet svært mye til før et vedtak om tilbakekall av statsborgerskap kan anses å være uforholdsmessig».

Instruksens etablerer med andre ord et utgangspunkt der aktiv bruk av flere identiteter skal føre til tilbakekall.

Disse medlemmer påpeker at instruksens i realiteten slår fast at forholdsmessighetsvurderingen står uten betydning i vurderingen hos forvaltningen i saker hvor individet har benyttet flere identiteter. Dette må tolkes som en svært streng tolkning av lovendringen i 2019. Disse medlemmer viser til statsrådets brev til Stortinget, der statsråden understreker at dette er i tråd med lovgiverviljen, og viser til forarbeidsuttalelser i Prop. 141 L (2018–2019).

I den forbindelse vil disse medlemmer vise til at Høyesterett i HR-2025-261-A har tolket forarbeidene til lovendringen i 2019. Høyesterett problematiseres hva som menes med «aktiv bruk av mer enn én identitet» i avsnitt 40 flg. Selv om forarbeidene tilsier at det i slike tilfeller skal svært mye til før et vedtak om tilbakekall kan anses uforholdsmessig i slike tilfeller, må forvaltningen likevel utøve en forholdsmessighetsvurdering, jf. avsnitt 41. Begrunnelsen for dette er at det kan variere betydelig hvor alvorlig den aktive bruken av ulike identiteter er, jf. avsnitt 40. Når Arbeids- og inkluderingsdepartementet derfor statuerer det som et absolutt utgangspunkt at aktiv bruk av flere identiteter skal gi tilbakekall, uten å også understreke at det likevel kan være mindre alvorlig bruk av slik dobbel identitet, blir det i realiteten en instruks som legger opp til en streng tolkning av forarbeidene til statsborgerloven § 26. Tolkningen fremstår altså strengere enn den Høyesterett har lagt til grunn for anvendelse av de samme forarbeidene.

Disse medlemmer vil derfor påpeke at den reviderte instruksens fremstår strengere i sin tolkning av lovgiverviljen etter lovendringen i 2019 enn det Høyesterett i 2025 mener det er grunnlag for å være. Det fremstår derfor som at UDIs praksis fortsatt vil være lovstridig, også etter presiseringer i ny instruks.

Det er åpenbart behov for at Stortinget på nytt ber regjeringen instruere UDI om at tilknytning til landet og forholdsmessighet skal veie tungt, i tråd med lovgivers vilje ved endring av regelverket i 2019.

Disse medlemmer vil i den forbindelse minne om at forholdsmessighetsvurderingen skal gjøres i alle saker og pålegger forvaltningen en plikt til å vurdere hvorvidt forhold som botid, integreringsstatus og konsekvenser av utreiseplikt kan sees i sammenheng med behovet for tilbakekall. Frem til regjeringen har sikret seg at utlendingsforvaltningen gjennomfører forholdsmessighetsvurderingen på en lovmessig måte, er det nødvendig å sette saker om tilbakekall i bero.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet stiller alle saker i bero frem til ny instruks i tråd med lovgivers intensjon med endringen av statsborgerloven § 26 er på plass.»

Tilbakekallssak ved uriktige opplysninger gitt om barn

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til statsborgerloven § 26 tredje ledd som presiserer at personer som var under 18 år på tidspunkt for søknad om statsborgerskap eller erverv av statsborgerskap, som hovedregel ikke skal få sitt statsborgerskap tilbakekalt dersom innvilgelsen av statsborgerskapet bygger på uriktige eller ufullstendige opplysninger som er gitt av foreldre eller besteforeldre mot bedre vitende. Tilbakekall kan likevel skje dersom forvaltningen bringer på det rene at individet ikke har sterk tilknytning til riket.

Disse medlemmer viser til at flere av dem som har fått vedtak om tilbakekall eller varsel om at det er startet opp en sak om tilbakekall av statsborgerskap, er unge voksne som kom til Norge som mindreårige. Noen kom med foreldre eller omsorgspersoner som oppga feil alder på deres vegne, mens andre kom alene etter en lang reise preget av utrygghet og traumer.

Disse medlemmer mener det er urimelig at noen skal tape sitt statsborgerskap eller sendes ut av landet på grunn av familiemedlemmers historikk eller at foreldre, andre omsorgspersoner eller den mindreårige har oppgitt feil opplysninger. At forvaltningen igangsetter en tilbakekallsvurdering, gir store konsekvenser for personen det gjelder, og alle rundt denne, også der vurderingen ikke fører frem til et tilbakekallsvedtak. Det er godt etablert kunnskap at midlertidighet har en negativ effekt på psykisk helse og evne til integrering. Permanent opphold er derfor viktig for god integrering.

Disse medlemmer viser til at det er jevnlig eksempler i media på unge voksne som har etablert et liv i Norge, og som går fra å være ressurssterke innbyggere til å oppleve stor utrygghet, psykiske belastninger og tap av nettverk som følge av varsel om tilbakekall av opphold eller statsborgerskap. Eksemplene ryster både familier og lokalsamfunn, og det fremstår urimelig at naboer, venner eller kollegaer må forlate Norge, og at myndighetene ikke vektlegger tilknytningen for mennesker som har blitt voksne i Norge og etablert seg med utdanning, jobb, bolig og familie.

Disse medlemmer vil peke på at resultatet av tilbakekallssaker for denne gruppen altfor ofte enten er at personen er utsatt for en belastende prosess, og at UDI har brukt unødige ressurser på å komme frem til at personen skal få bli i Norge, eller at godt integrerte unge mennesker får satt livet sitt på vent og sendes til et land de ikke kjenner.

Selv når saken ikke fører til at personen må forlate Norge, kan tilbakekall få alvorlige konsekvenser og virke integreringshemmende, for eksempel som følge av

tilbakebetalingskrav fra Nav som rammer personens og dennes families økonomi.

Disse medlemmer mener dette ikke kan fortsette. Utgangspunktet etter statsborgerloven § 26 tredje ledd er at mennesker som kom som mindreårige til Norge, og som har fått statsborgerskap på uriktige eller ufullstendige opplysninger gitt av foreldre eller besteforeldre, ikke skal miste sitt statsborgerskap. Dette skjer likevel i stort omfang. Forvaltningen har høy terskel for å tilbakekalle statsborgerskap i slike saker.

Disse medlemmer mener videre at også de tilfellene hvor opplysningene ikke er gitt av foreldre eller besteforeldre, men eksempelvis søsken eller andre ansvarspersoner eller av den mindreårige selv, ikke kan føre til tilbakekall etter utlendingsloven eller statsborgerloven.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet ikke åpner sak om tilbakekall etter utlendingsloven eller statsborgerloven når utgangspunktet er uriktige eller ufullstendige opplysninger som ble gitt av personen selv eller personens foreldre / voksne omsorgspersoner, dersom utlendingen var barn første gang de uriktige opplysningene ble gitt.»

Ti års foreldelsesfrist

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til innstillingsmerknader og debatt under behandlingen av Representantforslag om en foreldelsesfrist for tilbakekall av statsborgerskap, Dokument 8:43 S (2018–2019). Der fremgår det at lovfestingen av forholdsmessighetsvurderingen i statsborgerloven § 26 fjerde ledd ble sett på som et alternativ til foreldelsesfrist og skulle ivareta de samme interessene som en foreldelsesfrist.

Disse medlemmer vil i den forbindelse understreke at forholdsmessighetsvurderingen åpenbart ikke har hatt en slik tiltenkt funksjon. Det er klart at forvaltningen har feilet i anvendelsen av forholdsmessighetsvurderingen, slik vist til ovenfor. Forvaltningspraksis viser at det ikke er noen garanti for at lang botid i Norge og høy grad av integrering i samfunnet innebærer at forvaltningen ikke gjennomfører vedtak om tilbakekall av statsborgerskap. I tillegg er det klart at en forholdsmessighetsvurdering aldri vil kunne erstatte behovet for en foreldelsesfrist, hverken i statsborgerloven eller i utlendingsloven.

Disse medlemmer viser til foreldelsesfristene for straffbare forhold etter straffeloven og vil understreke at de samme hensynene gjør seg gjeldende i enda sterkere grad ved foreldelsesfrist ved tilbakekall av statsborgerskap og oppholdstillatelse. Når individer har hatt statsborgerskap eller opphold i Norge i mer enn ti år og

dermed er integrert i samfunnet, vil tilbakekall av statsborgerskap eller oppholdstillatelse regnes som et u håndterlig inngrep i deres liv. Slike tilbakekallsvedtak utgjør enorme tap for familier, arbeidsplasser og lokalsamfunn. Når så lang tid er gått, er det få grunner som tilsier at forvaltningen bør bruke ressurser på å lete etter eventuelle uriktige opplysninger i vedtak om oppholdstillatelse eller statsborgerskap.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag.

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en foreldelsesfrist på ti år for tilbakekall av oppholdstillatelse og statsborgerskap.»

Forholdsmessighetsvurdering i tilbakekallsaker om oppholdstillatelse

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at det ikke er tatt inn noen vilkår om forholdsmessighet i utlendingsloven av 2025 når det gjelder tilbakekall av midlertidig og permanent oppholdstillatelse etter § 63.

Disse medlemmer viser til at de samme grunnene som gjør seg gjeldende som hensyn bak reglene om forholdsmessighetsvurderingen i statsborgerloven, også gjør seg gjeldende her. I det enkelte tilfellet vil det ofte finnes gode grunner til at tilbakekall av oppholdstillatelse ikke bør skje.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til at det er etablert en streng praksis for tilbakekall. Det kan eksempelvis ses hen til Høyesterettssak HR-2016-2017-A der Høyesterett uttalte at utlendingsloven § 63 må forstås som et grunnlag hvor objektivt sett uriktig faktisk grunnlag for oppholdstillatelsen, kan innebære tilbakekall uavhengig av om utlendingen har opptrådt svikaktig, jf. avsnitt 52. Dette må regnes som en altfor streng regel.

Statsråden har i sin vurdering av representantforslaget pekt på at utlendingsloven § 38 vil ivareta behovet for en forholdsmessighetsvurdering. Utlendingsloven § 38 første ledd åpner for oppholdstillatelse dersom det foreligger sterke menneskelige hensyn eller utlendingen har særlig tilknytning til riket. Disse medlemmer mener det er riktig at noen av individene som mister oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 63, kan få tilbake denne tillatelsen etter § 38, og at dette må regnes som en følbare reaksjon. Samtidig må det understrekes at innvilgelse av oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38 er en adgang forvaltningen kan velge å ta i bruk. Det er ingen plikt. I tillegg er vilkårene etter utlendingsloven § 38 strenge slik at mange individer vil falle utenfor denne adgangen.

Disse medlemmer vil understreke at selv om forvaltningen med sitt forvaltningsskjønn kan velge å

avstå fra å treffe vedtak om tilbakekall av oppholdstillatelsen etter utlendingsloven § 63, vil individene det gjelder, sikres bedre rettssikkerhet om forholdsmessighetsvurderingen eksplisitt inngår i loven.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en forholdsmessighetsvurdering i saker om tilbakekall av oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 63.»

Rett til å møte personlig i saker om tilbakekall

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til statsborgerloven § 27, som gir den saken gjelder, adgang til å møte personlig og uttale seg i nemndmøtet. Dette er en rettighet som sikrer et viktig forvaltningsprinsipp, nemlig retten til kontradiksjon. Disse medlemmer viser til at det ikke gjelder en tilsvarende rett til personlig oppmøte i saker som går for utlendingsnemnda (UNE) knyttet til utlendingslovens tilbakekallsadgang. Tilbakekall av oppholdstillatelse kan være svært inngripende for individet det gjelder, og rett til personlig oppmøte kan bidra til at nemnden fatter korrekt beslutning.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at personer i alle saker om tilbakekall har krav på personlig oppmøte.»

Gjeninnføre ordningen i det det opphevede rundskrivet GI-02/2011

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at det finnes flere eksempler på at godt integrerte og sterkt bidragsytende innbyggere står i fare for å miste sitt statsborgerskap og bli kastet ut av Norge som følge av en streng tilbakekallspraksis i forvaltningen.

Disse medlemmer viser også til ordningen i det opphevede rundskrivet GI-02/2011, som sikret at personer som ble utvist på grunn av brudd på utlendingsloven, likevel fikk adgang til å søke om oppholdstillatelse på nytt som faglærte. I tiden mellom 2011 og 2017 opplyste UDI at det kun var tolv personer som hadde søkt om ordningen. Det var altså ikke snakk om en ordning som la et sterkt press på forvaltningen, men det var en viktig åpning for de enkeltindividene som hadde vært i faste arbeidsforhold og sånn sett hadde bidratt stort til velferdsstaten i Norge, men som hadde mistet statsborgerskapet eller oppholdstillatelsen sin.

Disse medlemmer viser til at forvaltningens strenge praksis knyttet til tilbakekall av statsborgerskap kan ha ført til at svært ressurssterke mennesker har fått innreiseforbud på feilaktig grunnlag. Disse medlemmer mener det er behov for å sikre at personer som kan ha blitt utvist som følge av en for streng praksis, gis mulighet til å flytte tilbake til Norge og gjenoppta livet sitt her.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen kjent som Lex Amelie, som åpner for at personer som er utvist og har innreiseforbud, kan få arbeidstillatelse i Norge.»

Ny gjennomgang av tilbakekall av statsborgerskap vedtatt etter 1. januar 2020

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne vil påpeke at det er grunn til å stille spørsmål ved hvorvidt terskelen for tilbakekall av statsborgerskap innebærer at mennesker har fått feilaktige vedtak om tilbakekall som strider mot loven etter lovendringen i 2019.

Disse medlemmer viser til Stortingets spørretime 14. januar 2026, der regjeringen ved arbeids- og inkluderingsministeren påpekte at UDI har bekreftet at de i vedtak og retningslinjer har benyttet formuleringer som gir et inntrykk av en hevet terskel, men at disse formuleringene i praksis ikke har hevet terskelen for å anse tilbakekall som uforholdsmessig. Statsråden bekrefter også i sin skriftlige vurdering av representantforslaget at enkelte formuleringer i UDIs tekster kunne gi inntrykk av en hevet terskel, men at dette ikke reflekteres i praksis.

Disse medlemmer mener det er spesielt at statsråden utelukker at formuleringer i UDIs vedtak, hvor en lavere terskel for tilbakekall anvendes, har fått konsekvenser i praksis. Det er åpenbart at feil anvendelse av terskel for tilbakekall i UDIs dokumenter vil skape frykt for at forvaltningen har gjort feil i de konkrete sakene de har behandlet.

Disse medlemmer mener at en slik praksis ikke kan aksepteres. Det er åpenbart at forvaltningens anvendelse av to ulike terskler vil skape forvirring for folk som får sitt statsborgerskap tilbakekalt. Det er også åpenbart at det blir vanskelig å være sikker på at forvaltningen har anvendt riktig terskel i det konkrete tilfellet. Dersom det er fare for at forvaltningen har gjort feil, må dette ryddes opp i. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen instruere UDI om å tilby alle som har fått vedtak om tilbakekall av statsborgerskap etter 1. januar 2020, en ny gjennomgang av saken for å sikre at vedtakene er i tråd med statsborgerloven.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen instruere utlendingsforvaltningen om å heve terskelen for å igangsette tilbakekallssaker, for å sikre at det ikke åpnes saker om tilbakekall der det uansett ikke er forholdsmessig å tilbakekalle statsborgerskap.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet stiller alle saker i bero frem til ny instruks i tråd med lovgivers intensjon med endringen av statsborgerloven § 26 er på plass.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet ikke åpner sak om tilbakekall etter utlendingsloven eller statsborgerloven når utgangspunktet er uriktige eller ufullstendige opplysninger som ble gitt av personen selv eller personens foreldre / voksne omsorgspersoner, dersom utlendingen var barn første gang de uriktige opplysningene ble gitt.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en foreldelsesfrist på ti år for tilbakekall av oppholdstillatelse og statsborgerskap.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en forholdsmessighetsvurdering i saker om tilbakekall av oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 63.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen sørge for at personer i alle saker om tilbakekall har krav på personlig oppmøte.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen kjent som Lex Amelie, som åpner for at personer som er utvist og har innreiseforbud, kan få arbeidstillatelse i Norge.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen instruere UDI om å tilby alle som har fått vedtak om tilbakekall av statsborger-

skap etter 1. januar 2020, en ny gjennomgang av saken for å sikre at vedtakene er i tråd med statsborgerloven.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet.

Dokument 8:102 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Julie E. Stuestøl, Marius Langballe Dalin, Une Bastholm, Frøya Skjold Sjursæther, Ingrid Liland, Anne Lise Gjerstad Fredlund, Marian Hussein og Mirell Høyér-Berntsen om en tilbakekallspraksis som verdsetter inkludering – vedtas ikke.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 14. april 2026

Hanne Beate Stenvaag

leder

Erlend Wiborg

ordfører

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Kommunal- og forvaltningskomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
2026/2015

Vår ref
26/638-

Dato
19. februar 2026

Representantforslag 102 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Stuestøl, Langballe Dalin, Bastholm, Skjold Sjursæther, Liland, Gjerstad Fredlund, Hussein og Høyér-Berntsen om en tilbakekallspraksis som verdsetter inkludering

Jeg viser til brev fra kommunal- og forvaltningskomiteen 3. februar 2025 med anmodning om min vurdering av representantforslag 102 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Stuestøl, Langballe Dalin, Bastholm, Skjold Sjursæther, Liland, Gjerstad Fredlund, Hussein og Høyér-Berntsen om en tilbakekallspraksis som verdsetter inkludering.

I representantforslaget vises det blant annet til Oslo Economics rapport «Tilbakekall av statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger mv. – endringer i statsborgerloven §§ 26 og 27» og departementets oppfølging av denne. Det reises flere påstander om forståelsen av forholdsmessighetsvurderingen ved tilbakekall av statsborgerskap, departementets reviderte instruks til Utlendingsdirektoratet (UDI) (AI-1/2026) og UDIs praksis i saker hvor det er gitt uriktige opplysninger om identitet. Jeg ser behov for innledningsvis å klargjøre hva som følger av loven, forarbeidene og gjeldende instruks, da flere av premissene for kritikken i representantforslaget ikke samsvarer med den rettslige rammen Stortinget etablerte ved lovendringen i 2019.

Forarbeidene til lovendringene, Prop. 141 L (2018–2019), gjør det helt tydelig at tilbakekall av statsborgerskap alltid skal bygge på en konkret forholdsmessighetsvurdering. Dette ble understreket som et sentralt rettssikkerhetstiltak og er lovfestet i statsborgerloven § 26 fjerde ledd. Samtidig presiserer forarbeidene at bevisst og aktiv bruk av uriktige opplysninger om identitet utgjør et særlig alvorlig forhold som skal tillegges stor vekt, og at det derfor «i utgangspunktet skal svært mye til» før et tilbakekall i slike tilfeller kan anses

uforholdsmessig. Dette utgangspunktet er altså fastsatt av lovgiver selv, og ikke av departementets etterfølgende instruks til UDI.

Videre gir statsborgerloven § 26 klare rammer. Tilbakekall kan ikke skje dersom det, etter en konkret vurdering av forholdets alvor, personens tilknytning til Norge og øvrige relevante momenter, vil være uforholdsmessig for personen selv eller dennes nærmeste familie. I saker som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Loven etablerer ingen unntak fra plikten til forholdsmessighetsvurdering, heller ikke der det er lagt frem uriktige identitetsopplysninger. Dette er en ufravikelig del av vurderingen i alle tilbakekallssaker.

Den reviderte instruks AI-1/2026 av 12. januar 2026 må forstås innenfor denne rettslige rammen. Instruksene innfører ingen ny terskel eller rettslig standard, men gjengir og presiserer de forutsetningene Stortinget selv la til grunn i Prop. 141 L (2018–2019). Instruksene slår fast at forholdsmessighetsvurderingen skal gjennomføres i alle saker og tydeliggjør det samme utgangspunktet som Stortinget trakk opp i 2019. Bevisst og aktiv bruk av uriktige identitetsopplysninger er et tungtveiende moment, og det skal som hovedregel mye til før et tilbakekall vurderes som uforholdsmessig i slik tilfeller. Instruksene begrenser ikke forholdsmessighetsvurderingen og kan uansett ikke innskrenke lovens ordlyd.

Det er derfor ikke riktig, slik det påstås, at instruksene gjør forholdsmessighetsvurderingen «uten betydning». Tvert imot er forholdsmessighet, både etter lovens ordlyd og etter instruksene, en obligatorisk del av vurderingen som forvaltningen er bundet av å gjennomføre i hver enkelt sak.

Videre går ikke instruksene lenger enn det Høyesterett har lagt til grunn i HR-2025-261-A. Høyesterett presiserer at forholdsmessighet skal vurderes også i saker hvor det er brukt flere identiteter. Dette er fullt ut i samsvar med lovens ordlyd, forarbeidene og instruksens innhold. Det foreligger dermed ingen motstrid mellom instruksene og rettspraksis.

Forslagstillerne reiser også spørsmål om hvorvidt tidligere vedtak kan være ugyldige som følge av påstått bruk av ulike «terskler» i forvaltningen. Det er viktig å understreke at forholdsmessighetsvurderingen har vært lovfestet og i kraft siden 2020, og at forarbeidene til lovendringen gir klare føringer for hvordan denne vurderingen skal foretas. Departementet har formidlet at enkelte formuleringer i UDIs tekster kunne gi inntrykk av en hevet terskel, men at dette ikke reflekterte praksis. Det finnes derfor ikke grunnlag for å hevde at forvaltningen har anvendt to ulike terskler eller systematisk tilsidesatt den lovfestede forholdsmessighetsvurderingen.

På denne bakgrunn ser jeg ikke at det er behov for at Stortinget ber regjeringen instruere UDI om at tilknytning til landet og forholdsmessighet skal veie tungt i saker om tilbakekall av statsborgerskap. Lovens ordlyd, forarbeidene og instruksene gir allerede en klar og entydig ramme for dette, og Høyesterett har bekreftet hvordan bestemmelsen skal forstås. Den

samlede rettskildevurderingen viser at forvaltningen er forpliktet til å følge den vektingen som Stortinget fastsatte ved lovendringen i 2019.

Nedenfor gis en vurdering av hvert av de ni forslagene i representantforslaget. Seks av forslagene omhandler også tilbakekall av oppholdstillatelse etter utlendingsregelverket, som ligger under justis- og beredskapsministerens ansvarsområde. Justis- og beredskapsministerens vurderinger knyttet til tilbakekall av oppholdstillatelser er derfor innarbeidet i vurderingene nedenfor.

Forslag 1. Stortinget ber regjeringen instruere utlendingsforvaltningen om å heve terskelen for å igangsette tilbakekallssaker, for å sikre at det ikke åpnes saker om tilbakekall der det uansett ikke er forholdsmessig å tilbakekalle statsborgerskap.

Regelverket for tilbakekall ble endret i 2019, jf. Prop. 141 L (2018–2019), med ikrafttredelse i januar 2020. I perioden fra februar 2017 til januar 2020 ble saker om tilbakekall av statsborgerskap stilt i bero i påvente av nytt regelverk. UDI og UNE kunne opprette saker i denne perioden, men ikke utrede dem.

Med det nye regelverket ble det blant annet lovfestet at tilbakekall ikke kan skje dersom det vil være et uforholdsmessig inngrep, og at statsborgerskap som en person har fått som barn, som hovedregel ikke kan tilbakekalles på grunn av uriktige eller ufullstendige opplysninger gitt av foreldre eller besteforeldre.

Da UDI begynte å behandle sakene etter nytt regelverk, ble flere saker henlagt fordi det ikke lenger var grunnlag for å gå videre med dem. UDI opplyser at mange av personene som har fått henlagt sakene sine, ikke har vært kjent med at UDI har vurdert tilbakekall. UDI opplyser videre at det i dag ikke opprettes saker om tilbakekall dersom det er åpenbart at saken ikke vil føre frem. Det sendes heller ikke forhåndsvarsler i saker hvor det ikke er grunnlag for videre behandling.

UDI har hatt lang behandlingstid og store restanser av tilbakekallssaker. I tildelingsbrevet for 2023 ba Justis- og beredskapsdepartementet UDI om å gjøre aktive prioriteringer for å få bedre kontroll over porteføljen og sikre at ressursene rettes mot saker hvor det er viktigst å reagere med tilbakekall. UDI ble bedt om å særlig rette innsatsen mot saker hvor grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn gjør seg gjeldende, saker hvor det er begått alvorlig kriminalitet, gitt grovt uriktige opplysninger (f.eks. om nasjonalitet) eller hvor det er konkrete holdepunkter for aktiv bruk av mer enn én identitet, saksporteføljer med pågående og systematisk misbruk, samt saker hvor det er oppgitt uriktig asylgrunnlag og det ikke er grunnlag for ny tillatelse. Styringssignalene ble forankret med mitt departementet.

I 2023 begynte UDI derfor å henlegge saker om tilbakekall av statsborgerskap i tråd med de nye styringssignalene. I perioden fra januar 2020 til utgangen av 2023 henla UDI totalt 800 saker om tilbakekall, hvorav 215 i 2023 som følge av endrede prioriteringer. Av de 800 sakene gjaldt 110 personer som var registrert som enslig mindreårig ved ankomst til Norge. Av disse ble 92 saker henlagt, dels på grunn av hevet terskel etter lovendringen i 2019, og dels på grunn av endrede styringssignaler. I 17 saker ble statsborgerskapet tilbakekalt, og i én sak ble det fattet vedtak om å ikke tilbakekalle.

Jeg vurderer på denne bakgrunnen at det ikke er grunnlag for å instruere utlendingsforvaltningen om å heve terskelen for å igangsette tilbakekallssaker. Som nevnt over opplyser UDI at det i dag ikke opprettes saker om tilbakekall dersom det er åpenbart at saken ikke vil føre frem og at det heller ikke sendes forhåndsvarsler i saker hvor det ikke er grunnlag for videre behandling.

Forslag 2. Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet ikke åpner sak om tilbakekall etter utlendingsloven eller statsborgerloven når utgangspunktet er uriktige eller ufullstendige opplysninger som ble gitt av personen selv eller personens foreldre/voksne omsorgspersoner, dersom utlendingen var barn første gang de uriktige opplysningene ble gitt.

Statsborgerloven

Da Stortinget i 2019 vedtok å endre regelverket for tilbakekall av statsborgerskap, ble det lovfestet at det i alle saker om tilbakekall skal foretas en konkret og individuell forholdsmessighetsvurdering. Vurderingen skal ta utgangspunkt i forholdets alvor og personens tilknytning til riket, og skal skje innenfor rammene av Norges menneskerettslige forpliktelser.

Det ble samtidig lovfestet at personer som søkte om eller ervervet statsborgerskap før fylte 18 år, ikke kan miste sitt statsborgerskap som følge av at foreldrenes statsborgerskap tilbakekalles, eller som følge av uriktige opplysninger gitt av foreldre eller besteforeldre. Det ble videre lovfestet et begrenset unntak fra hovedregelen, som åpner for tilbakekall der den det gjelder, etter en konkret vurdering, ikke anses å ha sterk tilknytning til riket.

Hvorvidt en person anses å ha sterk tilknytning til Norge eller ikke, skal avgjøres etter en konkret helhetsvurdering hvor flere momenter er relevante, som botid, språk, skolegang, alder, arbeid, deltakelse i fritidsaktiviteter, langvarig opphold utenfor riket, tilknytning til opprinnelseslandet, om personen har søsken som beholder sitt norske statsborgerskap m.m.

Oslo Economics har på oppdrag fra departementet evaluert hvilken effekt lovendringene har hatt på praksis. Rapporten viser at lovendringene har bidratt til at barn kun unntaksvis får tilbakekalt statsborgerskapet sitt som følge av feil begått av foreldre eller besteforeldre. Videre viser evalueringen at lovfesting av forholdsmessighetsvurderingen har hevet terskelen for tilbakekall av statsborgerskap. Samtidig peker Oslo Economics på at det ser ut til å ha utviklet seg en praksis der barn under 4,5 år, som er født i Norge og har tilknytning til nærmiljøet, som hovedregel ikke anses å ha sterk tilknytning til riket. Dette står i kontrast til uttalelsene i Prop. 141 L (2018–2019), hvor det fremgår at vurderingen av barns tilknytning til Norge «kan ses hen til» etablert forvaltningspraksis etter utlendingsforskriften § 8-5, jf. utlendingsloven § 38, som omhandler sterke menneskelige hensyn og betydningen av barns tilknytning. Oslo Economics stiller derfor spørsmål ved om dagens praksis er i tråd med lovgivers intensjon.

På bakgrunn av funnene fra Oslo Economics er instruksjonen til UDI om tolkning av regelverket for tilbakekall nå presisert. Det er tydeliggjort at det alltid skal foretas en konkret

forholdsmessighetsvurdering, og at tilbakekall i enkelte tilfeller kan anses uforholdsmessig også for barn med mindre enn fire og et halvt års botid og ett års skolegang.

Når det gjelder uriktige eller ufullstendige opplysninger gitt av barnet selv, gjelder dette i all hovedsak personer som kom til Norge som enslige mindreårige asylsøkere. Stortinget har ikke inkludert denne gruppen i hovedregelen i statsborgerloven § 26 tredje ledd.

Bestemmelsen omfatter kun personer som var under 18 år da de ervervet eller søkte om statsborgerskap, og der uriktige eller ufullstendige opplysninger ble gitt av foreldre eller besteforeldre. UDI opplyser at i et flertall av sakene som gjelder personer som ankom Norge som enslige mindreårige asylsøkere, har det i ettertid vist seg at vedkommende ikke var mindreårig ved ankomst, men over 18 år.

Utlendingsloven – justis- og beredskapsministerens vurdering

«Utlendingsloven § 63 er en «kan-regel», hvilket innebærer at det er overlatt til utlendingsmyndighetenes skjønn hvorvidt det skal etableres tilbakekallssak.

Verken jeg eller Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med hva som foreligger av opplysninger i enkeltsaker. Det mest hensiktsmessige er derfor at det er UDI som konkret vurderer om det er tilstrekkelig grunn til å opprette en sak om tilbakekall, dvs. om nye opplysninger eller funn rent bevismessig gir grunn til det.

Jeg nevner ellers at UDI iht. tildelingsbrevet for 2026 særlig skal rette innsatsen i tilbakekallsporteføljen mot saker hvor det er begått alvorlig kriminalitet, gitt grovt uriktige opplysninger (f.eks. om nasjonalitet) eller hvor det er konkrete holdepunkter for aktiv bruk av mer enn én identitet, saksporteføljer med pågående og systematisk misbruk, samt saker hvor det er oppgitt uriktig asylgrunnlag og det ikke er grunnlag for ny tillatelse. Det framgår videre at UDI forventes å gjøre aktive prioriteringer innenfor tilbakekallsporteføljen for å ha god kontroll på porteføljen og sørge for at ressursene rettes mot saker hvor det er viktigst å reagere med tilbakekall. Jeg ser ingen grunn til å instruere fagetatene ytterligere om når de skal opprette tilbakekallssak.»

Forslag 3. Stortinget ber regjeringen sikre at Utlendingsdirektoratet stiller alle saker i bero frem til ny instruks i tråd med lovgivers intensjon med endringen av statsborgerloven § 26 er på plass.

Oslo Economics fant i sin utredning at endringene i regelverket for tilbakekall av statsborgerskap har ført til at barn kun unntaksvis får statsborgerskapet sitt tilbakekalt som følge av feil begått av foreldre eller besteforeldre. Videre fant de at lovfestingen av forholdsmessighetsvurderingen har hevet terskelen for tilbakekall. Oslo Economics viser til at færre saker ender med tilbakekall etter lovendringene, mens en økende andel av sakene som ender med tilbakekall, ender med at personen innvilges ny midlertidig oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38. I tråd med forarbeidene i Prop. 141 L (2108-2019) er konsekvensene av tilbakekall mindre inngripende i tilfeller der personen kan få en ny oppholdstillatelse i Norge, og dette inngår som et moment i forholdsmessighetsvurderingen.

Oslo Economics rapport reiser samtidig spørsmål knyttet til hvordan vesentlighet og forholdsmessighet forstås og anvendes i utlendingsforvaltningens praksis, herunder om enkelte formuleringer i retningslinjer og vedtak kan gi inntrykk av en høyere terskel for å anse tilbakekall som uforholdsmessig enn det som følger av loven og forarbeidene. Departementet har hatt dialog med UDI om dette. UDI har bekreftet at de i sine vedtak og retningslinjer har benyttet formuleringer som kan gi inntrykk av en hevet terskel for når et tilbakekall av statsborgerskap er å anse som uforholdsmessig. UDI opplyser imidlertid at disse formuleringene i praksis ikke har hevet terskelen, og at de i vedtakene har foretatt reelle vurderinger av vilkårene for tilbakekall.

Jeg har nå sørget for at instruksen til UDI om tolkningen av statsborgerloven § 26 er revidert med presiseringer om skillet mellom vesentlighetskravet og vurderingen av grovheten av uriktige opplysninger, for å sikre at regelverket praktiseres i tråd med Stortingets intensjoner. Videre er UDI i ferd med å ferdigstille endringer i tekst i retningslinjer og vedtaksmaler.

På denne bakgrunnen ser jeg ikke behov for å stanse behandlingen av saker om tilbakekall av statsborgerskap.

Forslag 4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en foreldelsesfrist på ti år for tilbakekall av oppholdstillatelse og statsborgerskap.

Statsborgerloven

Statsborgerskap en rettighet som står i en særstilling i samfunnet. Det er det rettslige båndet og samfunnskontrakten mellom en borger og staten. Uriktige opplysninger bryter med tillitsforholdet som er en sentral del av samfunnskontrakten. I enkelte tilfeller, der personer har lang oppholdstid, kan sakens alvor, veid opp mot tilknytningen personen har til Norge, tale for at statsborgerskapet bør tilbakekalles.

Hensyn som taler mot en foreldelsesfrist, knytter seg særlig til tilfeller der det er gitt uriktige opplysninger om identitet til norske myndigheter. Dette kan være tilfeller der en person aktivt benytter ulike identiteter eller har gjort seg skyldig i grov kriminalitet. Det er også eksempler fra praksis på tilfeller der personer har norsk statsborgerskap og norsk pass på to ulike identiteter, eller har norsk statsborgerskap under én identitet og et annet statsborgerskap eller oppholdstillatelse i et annet land under en annen identitet. UDI har videre gjennom ansiktsgjenkjenningsprogrammer avdekket personer som har kommet til Norge på visum eller familieinnvandring under én identitet, og som senere har søkt asyl og fått norsk statsborgerskap under en annen identitet. Det er også flere som aktivt motarbeider avklaring av egen identitet og opprettholder en uriktig identitet overfor norske myndigheter.

Norsk statsborgerskap gir rett til norsk pass, noe som innebærer at norske myndigheter går god for identiteten som fremgår av passet. Det kan få konsekvenser for Norges forhold til andre land dersom vi utsteder norske pass med uriktige opplysninger om innehaverens identitet. En foreldelsesfrist vil medføre at en rekke personer vil kunne beholde norsk

statsborgerskap og norsk pass med uriktig identitet, noe som er uheldig. Det vil også kunne svekke notoriteten til norske pass.

Jeg viser også til at Stortinget har vurdert dette spørsmålet ved flere tidligere anledninger, blant annet i forbindelse med Dokument 8:43 S (2018–2019) og Dokument 8:75 S (2021-2022), som begge omhandlet en foreldelsesfrist for tilbakekall av statsborgerskap. Stortinget har imidlertid valgt en forholdsmessighetsvurdering i stedet for foreldelsesfrist, for å bevare muligheten til å reagere på svært alvorlige forhold som oppdages sent.

Utlendingsloven – justis- og beredskapsministerens vurdering

«Jeg bemerker innledningsvis at det er viktig at norske myndigheter reagerer med tilbakekall av oppholdstillatelse og ev. flyktningsstatus dersom det viser seg at førstegangstillatelse er gitt på grunnlag av uriktige opplysninger fra utlendingen selv om f.eks. identitet, nasjonalitet eller asylgrunnlag – for å signalisere at norske myndigheter ikke godtar misbruk av asylinstituttet. Dersom det ikke skjer en reaksjon i form av tilbakekall når vilkårene for tilbakekall er oppfylt, vil det kunne svekke tilliten til systemet og gi uheldige og uønskede signaler om at det ikke er noe å frykte ved å oppgi uriktige opplysninger til utlendingsmyndighetene.

Jeg bemerker også at det ikke er første gang det framsettes forslag om foreldelsesfrist i tilbakekallssaker. Stortinget stemte imot å innføre foreldelsesfrist i statsborgerskapsaker i april 2022. I utgangspunktet er det desto mindre grunn til å ha en slik frist ved tilbakekall etter utlendingsloven, fordi botiden da normalt er kortere enn i statsborgerskapsakene. Jeg viser også til at det tidligere har blitt fremmet representantforslag om bl.a. foreldelsesfrist i tilbakekallssaker (se dok. 8: 77 S (2023–2024)), som ikke fikk tilslutning i Stortinget.

Jeg oppfatter det slik at fristen på 10 år er ment å skulle regnes fra tidspunktet for utlendingens ankomst til Norge. En absolutt foreldelsesfrist, f.eks. på 10 år, kan forhindre tilbakekall i alvorlige saker. Det er ikke ønskelig. I praksis vil det nødvendigvis ofte ta noe tid før det avdekkes om det er grunnlag for å opprette tilbakekallssak, typisk gjennom ny informasjon eller tips. Forvaltningsloven § 11 a setter en grense for hvor lang saksbehandlingstiden kan være; saker skal avgjøres «uten ugrunnet opphold». I praksis vil tilbakekallssaker normalt bli henlagt hvis forvaltningslovens krav til behandlingstid anses brutt. Dette reduserer behovet for en foreldelsesfrist. På denne bakgrunn ser jeg det ikke som ønskelig å innføre en foreldelsesfrist for saker etter utlendingsloven § 63.»

Forslag 5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste en forholdsmessighetsvurdering i saker om tilbakekall av oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 63.

Justis- og beredskapsministerens vurdering

«Dersom det er grunnlag for tilbakekall av oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 63, vil det alltid bli vurdert om det kan gis en ny oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38 på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket. Under denne bestemmelsen vil alle individuelle forhold bli vurdert innenfor rammene av våre folkerettslige

forpliktelser, herunder barnets beste, botid og tilknytning til Norge mv. Gitt utlendingslovens oppbygning er det viktigste at alle relevante forhold blir vurdert, og ikke under hvilken bestemmelse vurderingen skjer.

En konsekvens av å innføre krav om forholdsmessighet i utlendingsloven § 63, er at man frasier seg muligheten til å reagere på misbruk når det er grunnlag for tilbakekall, dersom forholdsmessighetsvurderingen fører til at tillatelsen likevel ikke kalles tilbake. Skjer denne vurderingen i stedet under utlendingsloven § 38, og det gis en ny tillatelse etter denne bestemmelsen, vil reaksjonen i praksis være at botiden for permanent opphold begynner å løpe på nytt – med andre ord en følbare reaksjon. Jeg mener dette er en god løsning.»

Forslag 6. Stortinget ber regjeringen utarbeide en momentliste for hva som skal vurderes ved tilbakekall av oppholdstillatelse og statsborgerskap, hvor lovpålagte forhold, som barnets beste og rett til familieliv, samt øvrige forhold, som integreringsnivå og mulighet til arbeid og tilknytning i nytt land, skal tilleggesvekt
Statsborgerloven

Temaet for forholdsmessighetsvurderingen er om konsekvensene av tilbakekall er forholdsmessige sett hen til statsborgerens tilknytning til Norge på den ene siden og forholdets alvor på den andre siden. Det må være et rimelig forhold mellom inngrepet og den byrde som personen eller personens nærmeste familie påføres dersom statsborgerskapet tilbakekalles. I vurderingen er det relevant å se hen til konsekvensene av tilbakekall, herunder om vedkommende etter tilbakekall av statsborgerskapet kan få ny oppholdstillatelse i Norge. I Prop. 141 L (2018-2019) er momentene som inngår i forholdsmessighetsvurderingen utdypet og presisert. Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på følgende:

- hvor vesentlige de uriktige opplysningene har vært for innvilgelsen av søknaden om statsborgerskap
- botid, men slik at lang botid ikke alene er tilstrekkelig til å forhindre tilbakekall
- hvor lang tid som har gått siden statsborgerskapet ble innvilget
- graden av integrering
- om vedkommende aktivt har benyttet ulike identiteter
- om vedkommende har begått alvorlig kriminalitet
- langvarig statsløshet som følge av at det norske statsborgerskapet tilbakekalles

Det er samtidig presisert at denne listen med momenter ikke er uttømmende. Det må foretas en avveining av alle relevante hensyn med utgangspunkt i forholdets alvor og personens tilknytning til riket. Forholdsmessighetsvurderingen må skje innenfor rammene av Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8, og barnets beste vil være et grunnleggende hensyn. Det er også presisert i forarbeidene at aktiv bruk av mer enn én identitet er et moment som taler for tilbakekall av norsk statsborgerskap. Det skal i utgangspunktet svært mye til før et vedtak om tilbakekall av statsborgerskap kan anses uforholdsmessig i saker hvor en person bevisst og aktivt benytter seg av mer enn én identitet. Det samme vil gjelde saker der

vedkommende har begått alvorlig kriminalitet i Norge. Vurderingen av forholdsmessighet er et rettsanvendelsesskjønn som kan overprøves av domstolene.

I instruksen til UDI om tolkning av statsborgerloven § 26 er det videre understreket at UDI i beregningen av botid skal regne med all oppholdstid, selv om oppholdsgrunnlaget har bygget på uriktige opplysninger. Også botid som er opparbeidet etter forhåndsvarsel om tilbakekall av statsborgerskap skal medregnes i botiden. Det er også presisert at saksbehandlingstid er et moment i forholdsmessighetsvurderingen. Videre løfter instruksen fram at deltakelse i arbeidslivet, norskkunnskaper og utdanning kan være indikatorer på at en person har sterk tilknytning til Norge og er godt integrert. Dersom en person er uføretrygdet må andre indikatorer enn arbeidsdeltakelse gi grunnlag for å vurdere grad av integrering og tilknytning til Norge. Det er fremgår også av instruksen at hvorvidt personen samarbeider om å klarlegge sin identitet er et moment i forholdsmessighetsvurderingen. Dersom det er sannsynlighetsovervekt for at en person har oppgitt uriktig identitet, men vedkommende har motarbeidet avklaring av egen identitet over mange år, taler dette for tilbakekall av statsborgerskapet.

Min vurdering er at en ny momentliste kan bli enten overflødig eller for rigid og dermed svekke skjønnsrommet Stortinget bevisst la i kan-bestemmelsene.

Utlendingsloven – justis- og beredskapsministerens vurdering

«Vi har i dag flere bestemmelser i utlendingsregelverket som peker på relevante hensyn når saker skal vurderes. Utlendingsloven § 38 angir flere hensyn som skal vurderes når det er relevant, men oppregningen er ikke uttømmende. Utlendingsforskriften (utlf.) § 17-1 a angir på generelt grunnlag hva en begrunnelse i vedtak som berører barn skal inneholde. Bestemmelsen gjelder også i tilbakekallssaker. Forskriftens § 8-5 har en momentliste over relevante hensyn og vektingen av disse ved søknad om oppholdstillatelse fra barn. UDI har dessuten utarbeidet et rundskriv om behandling av tilbakekallssaker, som viser til bestemmelsen i utlf. § 8-5.

Verken Stortinget eller Justis- og beredskapsdepartementet har utarbeidet en egen momentliste for hvilke hensyn som er relevante å vektlegge i saker om tilbakekall etter utlendingsloven § 63. Slik bør det etter min mening også være. Lov- eller forskriftsfesting av en slik liste vil uansett aldri kunne bli uttømmende. Det er UDI og UNE som må vurdere hvilke individuelle forhold som gjør seg gjeldende, og hvilken vekt de ulike hensynene skal ha i den enkelte sak.»

Forslag 7. Stortinget ber regjeringen sørge for at personer i alle saker om tilbakekall har krav på personlig oppmøte.

Statsborgerloven

Det er allerede regulert i statsborgerloven at klageren har adgang til å møte personlig og uttale seg i nemdmøtet i Utlendingsnemnda. Dette innebærer at klageren alltid skal bli forespurt om å møte i nemdmøtet. Dersom klageren ikke ønsker å møte, kan saken avgjøres i nemndmøte uten at klageren møter personlig.

Utlendingsloven – justis- og beredskapsministerens vurdering

«Jeg bemerker at det er ulike hensyn som må veies mot hverandre når det gjelder spørsmål om avgjørelsesform og saksbehandling i UNE, herunder hensynet til tidsbruk, ressursbruk, rettssikkerhet og tillit. Jeg vil for ordens skyld gjøre oppmerksom på at gjennomsnittlig merkostnad per nemndmøte uten personlig fremmøte, sammenlignet med om saken avgjøres av nemndleder uten nemndmøte, er 33 000 kroner. Anslått merkostnad per nemndmøte med personlig fremmøte er 66 000 kroner.

Den løsningen man har valgt i utlendingsloven, er at det er saker hvor «det er tvil om spørsmål som kan ha avgjørende betydning for utfallet av saken» som skal behandles i nemndmøte, se utlendingsforskriften § 16-9. Begrepet «vesentlige tvilsspørsmål» (som er brukt i lovens § 78 og utlendingsforskriften § 16-9) innebærer altså ikke at det må foreligge «vesentlig tvil», men at det må foreligge tvil om spørsmål som kan ha avgjørende betydning.

Jeg mener at det regelverket vi nå har gir en fornuftig og god balanse mellom de hensyn som skal avveies.»

Forslag 8. Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen kjent som Lex Amelie, som åpner for at personer som er utvist og har innreiseforbud, kan få arbeidstillatelse i Norge.

Justis- og beredskapsministerens vurdering

«I rundskriv GI-02/2011, som ble opphevet av Justis- og beredskapsdepartementet 9. februar 2023, hadde departementet instruert UDI om i visse tilfeller å oppheve innreiseforbudet for faglærte med et utvisningsvedtak. Instruksen gjaldt for personer som var kommet til Norge som asylsøkere, som var utvist på grunn av brudd på utlendingsloven, og som fylte vilkårene for oppholdstillatelse som faglært.

Bakgrunnen for at departementet opphevet den tidligere instruksen, var at det ikke ble funnet grunnlag for særbehandling av faglærte utlendinger, sammenlignet med f.eks. saker hvor utlendingen har familietilknytning gjennom ektefelle, samboer eller barn i Norge. Departementet fant heller ikke at det var noe arbeidskraftsmessig behov for særregler knyttet til faglærte utlendinger.

I brevet om opphevelse av instruksen ble det videre vist til at instruksen sjelden kom til anvendelse, men at den medførte mye arbeid for UDI. Opphevelse av instruksen hadde derfor til hensikt å skape et enklere og mer oversiktlig regelverk, noe som igjen ville legge grunnlag for mer effektiv saksbehandling og likebehandling.

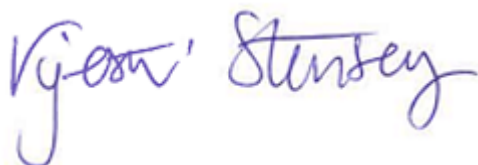
Jeg kan ikke se at det nå foreligger endrede forhold som kan gi grunnlag for å gjeninnføre den tidligere instruksen. Forslagsstillerne har heller ikke gått konkret inn på dette i representantforslaget.»

Forslag 9 – Stortinget ber regjeringen instruere UDI om å tilby alle som har fått vedtak om tilbakekall av statsborgerskap etter 1. januar 2020, en ny gjennomgang av saken, for å sikre at vedtakene er i tråd med statsborgerloven.

UDI har bekreftet at de i sine vedtak og retningslinjer har benyttet formuleringer som kan gi inntrykk av en hevet terskel for når et tilbakekall av statsborgerskap er å anse som uforholdsmessig. De opplyser at disse formuleringene i praksis ikke har hevet terskelen, og at de i sine vedtak har foretatt reelle vurderinger av vilkårene for tilbakekall. Den reviderte instruksen til UDI vil samtidig sikre at vurderingene som UDI gjør er i tråd med loven. Personer som har fått vedtak etter 2019 og som er uenige i UDIs vurdering, har uavhengig av dette hatt mulighet til å benytte seg av klageadgangen i forvaltningen og eventuelt domstolsbehandling. Et vedtak om tilbakekall kan påklages til Utlendingsnemnda (UNE). Når UNE har truffet vedtak til ugunst for den saken gjelder, kan den det gjelder bringe saken inn for domstolen som kan overprøve forvaltningens skjønn i vurderingen av forholdsmessighet. Det ble etter lovendringene i 2019 åpnet for at noen flere kan få behovsprøvd fri sakførsel ved eventuell domstolskontroll av UNEs vedtak.

Jeg ser derfor ikke at det er behov for å instruere UDI om å tilby alle som har fått vedtak om tilbakekall av statsborgerskap etter 1. januar 2020, en ny gjennomgang av saken.

Med hilsen

Kjersti Stenseng